

АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД В ТЕМНУ ПОРУ ДОБИ

Не дивлячись на те, що в темну пору доби інтенсивність руху транспортних засобів і пішоходів падає в 15-20 разів, аварійність скорочується значно менше, а важкість ДТП зростає [1, 2]. В свою чергу в порівнянні з європейськими країнами стан безпеки дорожнього руху в Україні є вкрай незадовільним через високий рівень смертності та дорожньо-транспортного травматизму [2]. Відносна кількість загиблих в Україні у 7 – 10 разів більша, ніж у розвинених країнах. За статистичними даними [1] в Україні з загального числа ДТП біля 46-54% пригод скоюються в темну пору доби, а число загиблих в цей час складає 60% від загального числа травмованих. Наведемо розподіл кількості потерпілих в ДТП та кількості ДТП за годинами доби (рис. 1).

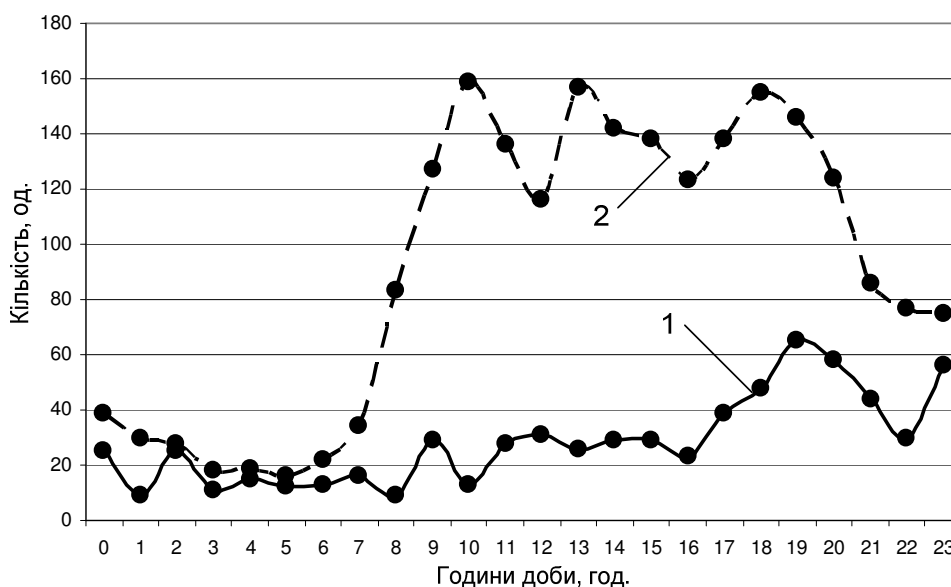

Рисунок 1 – Розподіл кількості потерпілих в ДТП (крива 1) та кількості ДТП за годинами доби (крива 2)

З кривих рисунку 1 можна зробити наступні висновки: кількість потерпілих в ДТП (крива 2) залишається стабільно високою. З 10 год. ранку до 20 год. вечора з наступним значним зниженням, яке пояснюється закономірним зменшенням кількості автомобілів і пішоходів в вечірні та нічні години доби. Але незважаючи на зменшення кількості ДТП, важкість їх наслідків зростає, так як збільшується кількість потерпілих в пригодах (крива 1) значно зростає з 17 до 23 год.

Отже систематизуємо причини виникнення ДТП в темну пору доби:

- зниження дальності видимості дорожньої обстановки;
- засліплення водіїв фарами зустрічних автомобілів;
- незадовільне освітлення проїзної частини, а для більшості доріг – повна його відсутність;

- перевищення допустимої швидкості руху за умовами видимості [3];
- незадовільний технічний стан системи освітлення транспортних засобів;
- підвищена втомлюваність водія вночі, засліпювання його світлом фар зустрічного автомобіля [3];
- фізіологічна непристосованість організму людини до праці вночі[3];
- відсутність фізіологічного методу для водіїв на перебудову свого режиму для роботи вночі [3];
- відсутність досвіду і професійних прийомів керування автомобілем уночі;
- фізична втома, недостатні індивідуальні навички керування автомобілем;
- відсутність у свідомості водія повної реальної оцінки нічної дорожньої обстановки, аналогічної керуванню автомобілем вдень, адже вночі потрібна висока стійкість уваги (97% інформації отримується лише завдяки зору);
- послаблений контроль з боку контролюючих органів, відчуття безкарності за порушення правил дорожнього руху в темну пору доби;
- неналежний дизайн вулиць і застарілі стандарти міського планування і будівництва доріг;
- високе обмеження швидкості в населених пунктах – 60 км/год.

Запропонуємо наступні кардинальні заходи для покращення ситуації: при плануванні і забудові міст перевагу надавати проектам, що передбачають меншу потребу у транспортуванні та менші ризики ДТП; підвищити якість будівництва, ремонту, утримання автомобільних доріг, вулиць і залізничних переїздів та організації на них безпечного руху; забезпечити пріоритетне фінансування створення належних умов безпеки руху в місцях концентрації ДТП, будівництва доріг та пішохідних переходів з перетином на різних рівнях; покращити видимість та освітлення пішохідних переходів, зупинок у населених пунктах, дорожніх знаків і розмітки; у проектах доріг передбачати лише узбіччя з твердим покриттям, зниження дозвільної швидкості в населених пунктах.

Отже наведено розподіл ДТП за годинами доби, з якого виявлено ріст важкості ДТП в темну пору доби не зважаючи на загальне зменшення кількості ДТП в цей період, зниження інтенсивності руху автомобілів. Систематизовано причини виникнення дорожньо-транспортних пригод в темну пору доби.

Література

1. Центр безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем Державної автомобільної інспекції України, Аварійність на автошляхах України. Режим доступу : <http://www.sai.gov.ua/ua/people/5.htm>
2. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод / Галаса П. В., Кисельов В. Б., Куйбіда А. С. [та інші]; за заг. ред. П. В. Галаси – К. : Експерт-сервіс, 1995. – 192 с.
3. Кужель В.П. Методика зменшення невизначеності в задачах автотехнічної експертизи ДТП при ідентифікації дальності видимості дорожніх об'єктів в темну пору доби. Монографія / В.П. Кужель, А.А. Кашканов, В.А. Кашканов. – ВНТУ, 2010. – 200 с.